

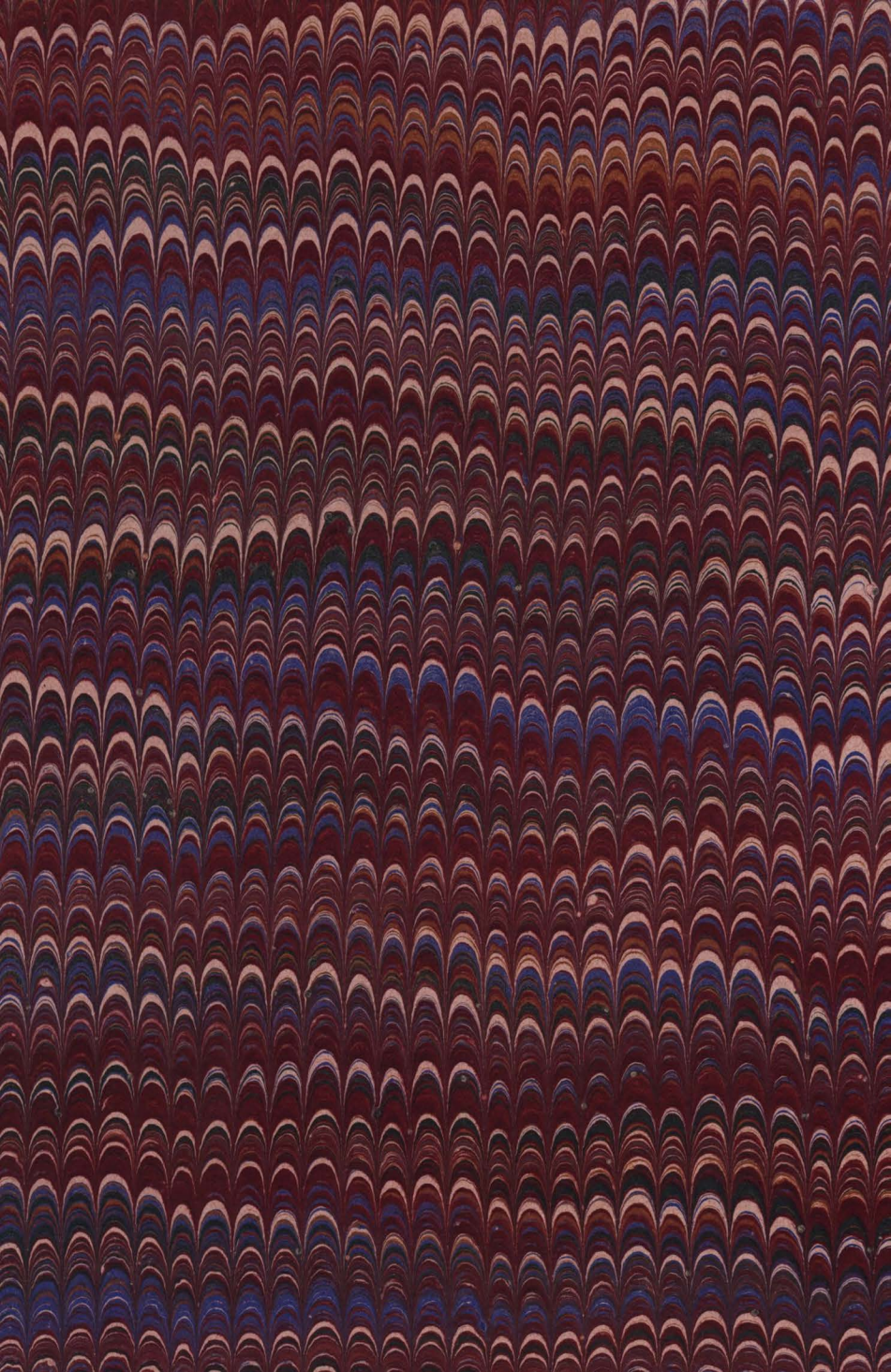
BIRÓ
ZOLTÁN

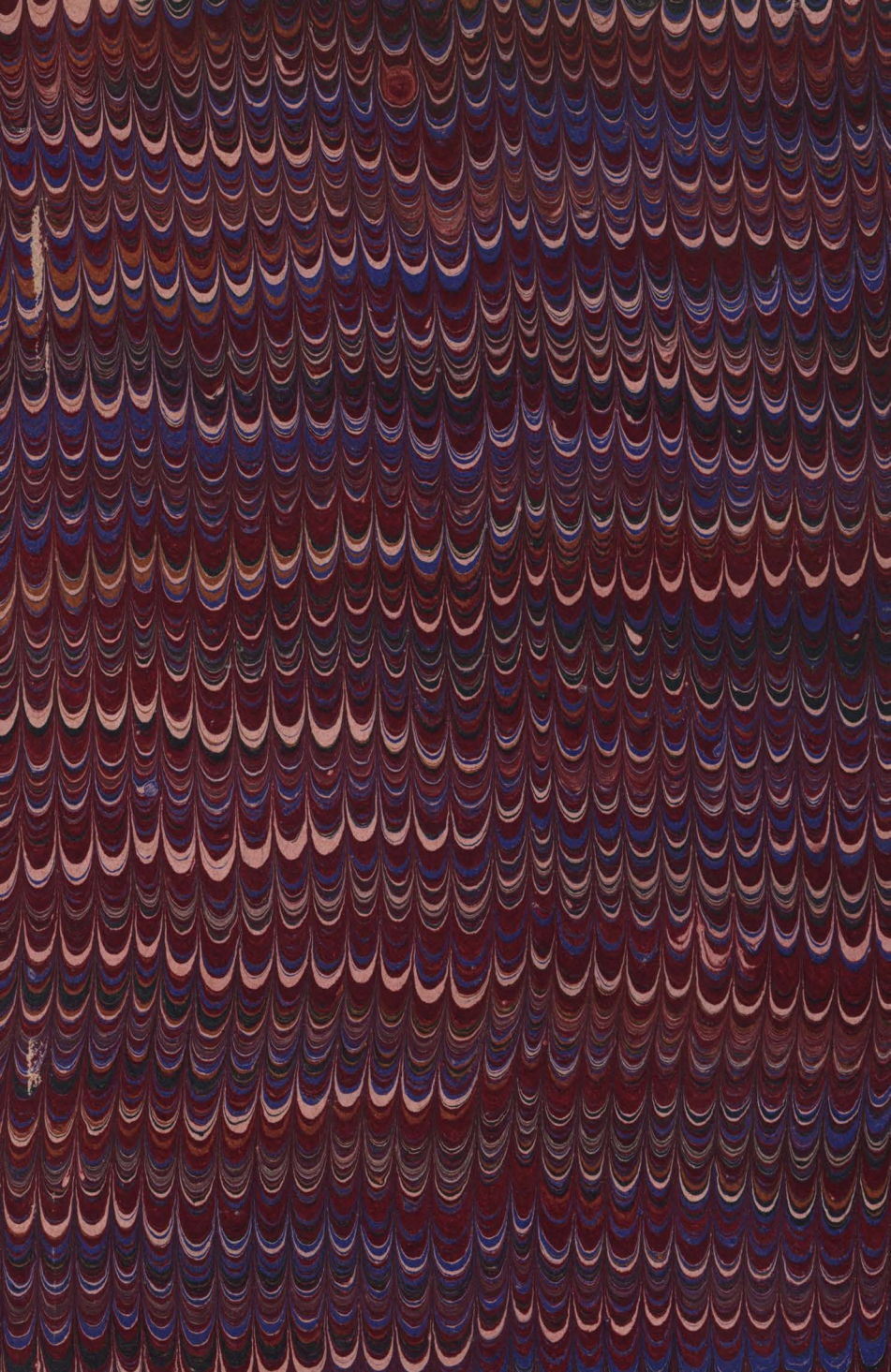
Az
erdőgaz-
daság
szerepe
nemzeti
unkában

DK

344

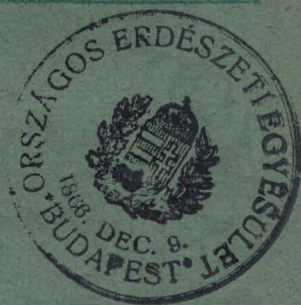

Fellob

AZ ERDŐGAZDASÁG SZEREPE A NEMZETI MUNKÁBAN

OEE Könyvtár
Áll. EII. 2018

ÍRTA:
BIRÓ ZOLTÁN

MELLÉKLET AZ ERDÉSZETI LAPOK
1934. ÉVI I. FÜZETÉHEZ

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
KÖNYVTÁRA.
DK. 507 tételsz.
Csep. B/49 DK 344 szám.

BUDAPEST, 1934
STÁDIUM SAJTÓVÁLLALAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Az erdőgazdaság szerepe a nemzeti munkában*

Írta: Biró Zoltán

Munkában töltött idő: élet; munka nélkül töltött idő: lét.

A munka, amelynek jegyében ez a kongresszus is összeült, egyedül alkalmas arra, hogy megalapozza, komoly célok szolgálatába állítsa úgy az egyén, mint a nemzet életét.

Erkölcsei és anyagi tartalmat az életnek csak ez ad, s az eszményi állapot feltétlenül az volna, ha nemcsak minden munka megtalálná a maga emberét, de minden ember is megtalálná azt a munkát, amelyik nemcsak komoly tartalmat ad életének, de hasznos tagjává teszi nemzetének s egyúttal megélhetését biztosítja.

Ez az egyensúly igen ritka.

Míg azonban a túlsúlyba jutott kereslet legtöbbszörre fel lendülést hoz magával, amelynek során az emberi találékonyság gépek és egyéb eszközök közbeiktatásával pótolja a hiányzó emberi munkát, addig a kínálat súlsúlyba kerülése mindenkor súlyos válságba sodorta úgy az egyént, mint a közt, mégpedig igen gyakran nemcsak az anyagi, de az erkölcsi élet terén is.

Az ilyen válságos idők a próbakövei a társadalmi és politikai vezetők rátermettségének s ezek mutatják meg egyúttal azt is: megvolt-e az előző idők gazdasági politikájának irányítóiban az államférfi leglényegesebb tulajdonsága: a bölcs előrelátás.

Mert minél kevésbé függ a belföldi szükségletek ellátása, a belföldi munkáskezek foglalkoztatása a külföldi termelő, illetőleg fogyasztó képességétől, annál könnyebben éli át a nemzet a válságot s annál könnyebb kormányzati ténykedéssel pótolni az é téren mutatkozó hiányokat.

* Szerzőnek a „Nemzeti Munkahét” keretén belül a Magyar Mérnök-és Építész-Egyletben tartott előadása.

Ha igaztalanul megcsönkített szerencsétlen hazánk fedezni tudná itt benn legnélkülözhetetlenebb szükségleteit úgy, hogy ezzel minden polgárának tudna a megélhetéshez elegendő munkaalkalmat adni, közömbös lenne ránk nézve az: 1 pengőbe, vagy 100 pengőbe kerül-e egy ember napi megélhetése, mert mindenki meg tudná keresni a megélhetéshez szükséges összeget.

Vámháború, valutaingadozás, külföldi válságok csak annyiban érintenének bennünket, hogy néhány különleges használati, kényelmi vagy fényűzési cikkről le kellene mondanunk s a közvetítő kereskedelem elesnék hasznainak egy részétől, de a termelő és fogyasztók nagy tömegeit a válság a mainál hasonlíthatatlanul kisebb mértékben érintené.

Ime, a gazdasági oldalról, a munka és kereseti lehetőség szempontjából való vizsgálódás is odavezet bennünket, ahová a háborús tanulságok vezettek: az önellátás biztosítására irányuló törekvéshez! Azt állítja követelmény gyanánt élénk, hogy a belföldi fogyasztást belső termeléssel kielégítve, juttassunk minél több magyarnak állandóan kenyeret.

Fontosabb a behozatalnak belföldi termeléssel való kiszorítása a kivitel fokozásánál nemcsak azért, mert a munkaalkalmak lehető nagy standarját függetleníti a külföldtől, hanem azért is, mert az exportra való túlzott törekvés feltétlenül egyoldalú termelési politikára vezet.

Már pedig az egyoldalú termelésnél, ha nem is áll elő a belföldön túlkínálat, ami már magában is veszélyezteti a munka fenntartását, a felesleg kivitele csak egyes rétegeknek jelent foglalkozást és megélhetési lehetőséget, sőt akárhányszor csak a közvetítőknek búsás hasznot, amivel szemben a sokirányú szükséglet belföldön való biztosítása minden termelő rétegnek ad munkalehetőséget.

Nemzeti fejlődésre, erősödéssre csak erőteljesen szaporodó nemzet számíthat. Ennek pedig egyetlen előfelététele, hogy az ország határain belül minél több embernek tudja biztosítani a megélhetéshez szükséges munka lehetőségét.

Nem nagy vagyonok keletkezése, tőkeképződés stb. a gazdasági és nemzeti élet alapja és célja, hanem tisztán és egyedül a munka, az olyan munka, amelyik mellett talán igen kevés ember

nek lesz aránytalanul nagy, de még kevesebbnek a megélhetéshez sem elegendő törpe jövedelme!

Ebből a gondolatmenetből kiindulva három alapelvet állapíthatunk meg, mint olyat, amelyek kereskedelmi és gazdasági politikánkat a nemzeti munka szolgálatába állíthatják s ezek:

1. lehetőleg csökkenteni a behozatalt, hogy a fogyasztás által nyújtott munkaalkalmakat a belföldi termelés részére biztosíthassuk; ezzel kapcsolatosan

2. lehetőleg sokoldalúvá tenni a belföldi termelést, hogy minél több termelő és feldolgozó ágazatnak tudjunk a belföldi szükségletek ellátása révén a legnehezebb időkben is munkalehetőséget nyújtani;

3. addig is, amíg ezt elérjük, külkereskedelmi politikánkat úgy irányítani, hogy a nélkülözhetetlen behozatal ellenében biztosítani tudjuk az egyes termelési ágak feleslegeinek a külföldi piacon való megfelelő elhelyezését.

Kétségtelen, hogy olyan agrárországban, mint a miénk, ezeket az elveket elsősorban a földművelésügy terén kell érvényesítenünk, mert hiszen a lakosság legszélesebb rétege — jóval több, mint 50%, — tisztán a földművelésből él s igen jelentős azoknak a száma, akik ezt mellékfoglalkozásként űzik, vagy akiknek megélhetése a legszorosabb kapcsolatban van a földművelő rétegek boldogulásával. Sőt. egészséges ipari fejlődés alapja és előfeltétele is csak az őstermelés magas, de céltudatos fejlődése lehet. Nemcsak azért, mert így tudjuk biztosítani, a külföldtől függetleníteni az ipar nyersanyagellátását, hanem mert ezzel tudjuk biztosítani az ipar részére a széles fogyasztórétegeket.

Nem lehet tehát közömbös semilyen szempontból a mai kis ország ösztérületének 12.4%-át borító magyar erdők sorsa, sőt néhány statisztikai adattal leszek bátor igazolni azt, hogy az erdőgazdaság megfelelő fejlesztése, nagyobb területre való kiterjesztése a munkakereslet és kínálat egyensúlya szempontjából fontosabb igen jelentős mezőgazdasági vagy ipari termelési ágakénál.

Lekapcsolva a háborút követő és a most dúló gazdasági válság idejébe eső éveket, az 1926—30. években kereskedelmi mérlegünk összesen 772.1 millió pengővel volt passzív.

Ezzel szemben azokból a cikkektől, amelyek behozatalára erdőben való szegénységünk kényszerít: fában, faszénben és papírban az 5 év alatt 848.3 millió pengő értéket hoztunk be, aminek legalább 75%-a munkabér.

Az 5 év élőállatkivitelének értéke kerekén 236, a búzakivitelé 318, a liszt kivitelé 410 millióval maradt e szám alatt.

Vas- és gépiparunk összes kivitele az 5 év alatt mindössze 387 millióra rúgott, amivel szemben azonban a vas- és gépipar azonos termékeiben a feldolgozáshoz behozott kokszot és nyers fémeket figyelmen kívül hagyva is 421 millió pengő értékű behozatalunk volt; a nehézipar mérlege tehát már magában is passzív.

Sem állattenyésztésünk, sem búzatermelésünk, sem malom-, vagy vas- és gépiparunk nem volt képes kivitelével ellensúlyozni azt a veszteséget, amit erdőben való szegénységünk idézett elő s amely nélkül az 5 év kereskedelmi mérlegének 772 milliós hiánya 76 millió többletnek adott volna helyet s több, mint 600 millió pengő munkabért juttatott volna magyar munkászeknek.

De nem mutatnak más képet a gazdasági válságba már beleeső 1930—32. évek adatai sem.

Míg ezekben az években fa-, faszén- és papírbehozatalunk átlaga évi 91 milliót tett ki, amiből 63 millió csupán a fa és faszén, addig szarvasmarhatenyésztésünk kivitele 76, sertésenyésztésünké 44, baromfitenyésztésünké 65 millió pengőt tett ki a három év átlagában, a melléktermékek és a feldolgozott áru figyelembevételével.

Búzakivitelünk átlagban 45, liszt kivitelünk 42 millió pengőre rúgott, tehát a kettő együtt sem érte el a fa-, faszén- és papírbehozatal értékét.

Pedig ezekben az években a magyar erdőgazdaság évente 15—35 millió pengővel nagyobb értékű famennyiséget dobott piacra normális termelésnél, ezzel is csökkentve a behozatalt.

A vas- és gépipar 64 millió pengős átlaggal szerepel a kivitelben. Ha azonban a külföldről behozott azonos gyártmányok évi 45 millió pengős értékét levonjuk, a nehézipar kiviteli mérlege mindössze évi 19 millió pengő látszólagos aktivummal zárul.

Látszólagost mondok, mert ha a behozott koksz és nyers-

fémek értékét is figyelembe vesszük, már évi 7 millióval haladja meg a behozatal értéke a kivitelét.

Az első alapelv, a behozatal csökkentése szempontjából tehát az erdőgazdaság igen jelentős szerepre hivatott.

Nézzük már most az erdőgazdaság fejlesztését és a fatermelés fokozását a másik elv, a termelés sokoldalúsága szempontjából, mit jelentene ezen a téren a munkaalkalmak fokozása, a tömegek foglalkoztatás tekintetében?

Elsősorban maga az erdőgazdasági termelés túlnyomóan téli munka, tehát kereseti lehetőséget adhat a legszélesebb, a mezőgazdasági munkásrétegeknek, a sommásoknak, kubikosoknak, továbbá az építőmunkásoknak, de még a törpebirtokosoknak is abban az időben, amikor elfoglaltságot másutt nem találnak. Mivel pedig ezek a munkák csak olyan szakértelmet kívánnak a kézimunkástól, ami aránylag könnyen elsajátítható s a munka természete rendes foglalkozásukkal is egybevágh, az így biztosítható munkaalkalmat azonnal, minden nehézség nélkül ki tudnók használni.

Itt nem kell — mint a legtöbb iparágnál — külföldi munkások és munkavezetőknek adni éveken át kenyeret azért, mert nincs szakképzett munkásunk!

Élő példája ennek az elmúlt két termelési időszak, amikor közel kétszeres erdőgazdasági termelés mellett nemcsak a munkáskérdés nem okozott egy pillanatig sem gondot, de ezenfelül az erdősébb vidékek gazdasági munkásai, törpebirtokosai aránytalanul könnyebben éltek, mint akárhány, tisztán mezőgazdasági vidék jómódú gazdáai.

De nem lesz közömbös az ipari munkásság szempontjából sem. Gondoljunk csak a fűrésziparra, vegyiparra, papíriparra, asztalos- és építőiparra, sportcikkgyártására, mennyi új munkaalkalmat, fejlődési lehetőséget jelentene itt, ha megvolna az ezekhez szükséges legfontosabb nyersanyagunk: a fánk?

Nem kisebb a fa jelentősége a harmadik elvre, a kompenzációs szállításokra vonatkoztatva sem.

A kivitelünk szempontjából legfontosabb szomszédországokkal folytatott tárgyalások előterében mindig a fabehozatal állott és áll még ma is, mint kivitelünk ellenértéke.

És itt most egy látszólagos ellenmondással kerülünk szembe, amit egyes politikusaink és mezőgazdáink már iparkodtak is kihasználni.

Már hallottunk olyan kijelentéseket, hogy a fabehozatalra mindig szükségünk lesz azért, hogy mezőgazdasági kivitelünket ezzel kompenzálhassuk.

Nézzünk gondolkozva, nyitott szemekkel ennek a kérdésnek a mélyére is.

Elsősorban számadattal bizonyítottam már, hogy a fa- és papírbehozatal teljes kiszorítása csak kereskedelmi mérlegünk passzivitását egyenlíti ki, a kompenzációk lehetősége tehát továbbra is fennáll.

Másodsorban az erdők szaporítása feltétlenül csökkenteni fogja a mezőgazdasági termelésre használt területeket s így a termésfeleslegeket is.

Végül mezőgazdasági kivitelünk jövője egyáltalán nem biztató

Alig néhány éve Magyarország földművelésügyi minisztere jelentette ki, hogy az egész magyar közgazdaság a búzával áll, vagy bukik.

Ha ez igaz volna, nem kellene-e kétségbeesnünk ma, amikor a búza belföldi ára az akkori áraknak alig 25%-ára esett vissza s búza- és lisztkivitelünk az 1933. év első felében együttesen nem tette ki összes kivitelünk 8%-át, amivel szemben fa-, faszén- és papírbehozatalunk az összes behozatalnak kerek 13%-át tette ki, annak ellenére, hogy a magyar erdőgazdaság meg nem ismételtető erőfeszítéssel ez alatt a félév alatt a normális fatermésnél több, mint 15 millió pengővel nagyobb értékű faanyagot dobott a belföldi piacra, ami nélkül ez a szám 22%-ra emelkedett volna.

Az olasz gabonahadjárat, az olasz, német, osztrák és cseh állatkivitelnél elért szomorú eredmények mutatják, hogy ezeken a tereken 1—2 év milyen változásokat hozhat. Az állandó túltermelés folyton szaporodó készletei, régi fogyasztó államaink mezőgazdaságának rohamos fejlődése a jövő kilátásait sem mutatják sokkal rózsásabb színben!

S ne méltóztassék azt hinni, hogy a szomszédállamok gazda-

ságpolitikájában a fakivitel mindig olyan égető politikai kérdés és olyan alkalmas kompenzációs tárgy lesz, mint most!

Ez a helyzet addig tart, amíg a nyugati államok fogyasztási válsága meg nem szűnik, tisztelt szomszédainknál pedig ki nem merülnek azok a tartalékok, amiket jórészen az elrabolt részeken a magyar erdőgazdaság gyűjtött!

Az 1920—25. években súlyos kompenzációk ellenében tudtuk csak megkapni összes szomszédainktól azt a selejtet, ami fatermelésükből a más államok részére való szállítás után fennmaradt!

A szénbányák, a vasutak üzeme, építőiparunk, asztalosiparunk és még igen sok fafeldolgozó iparág teljesítő képessége azon fordult meg, sőt jórészen azon fordul meg ma is, be tudjuk-e hozni a fenntartásukhoz feltétlenül szükséges fát külföldről, vagy sem.

A normális gazdasági évek átlagában 8 és 9 millió tömör m³ között mozog az a famennyiség, amire szükségünk volna abban az esetben, ha papírszükségletünket is idebenn akarnók ellátni.

Az utolsó években a magyar fatermelés ebből nagy átlagban 3 millió tömör m³-t fedezett.

A többletet külföldről kellett behozni.

Ennek a behozatalnak az értéke az 1926—29. években átlagban meghaladta a 170 millió pengőt, az 1928. évben 193 millióig emelkedett, az 1932. évre pedig kerekén 60 millió pengőre esett vissza.

A behozatal előállításához szükséges nyersfamennyiség 4½—6 millió tömör m³ között mozgott.

Ennek kb. 40%-a tűzifa, faszén és megmunkálatlan gömbölyűfa formájában jött be, míg 60%-a faragva, hasítva, fűrészelve, vagy cellulózera és papírosra s egyéb készgyártmányokra feldolgozva.

Nem megdöbbenő-e még elgondolni is, hogy az 1926—29-ig terjedő négy év alatt olyan 700 millió pengőt fizettünk ki ezekért a cikkekért a külföldnek, amiből legalább 500 millió pengő munkabér volt?!

Az említett — már meglévő — iparágakon kívül, amelyek feltétlen biztonsága csak akkor tartható fenn, ha nyersanyag-szükségletüket itt benn tudják fedezni, egész sereg új iparág

lenné létesíthető, ha a megfelelő nyersanyagunk megvolna, de a meglévők fejlesztése is óriási mértéket ölthetne.

Ne feledjük el, hogy volt olyan év, amikor a behozott fatermeknek tisztán a felfűrészelési bére meghaladta a 15—18 millió pengőt.

De még egy súlyos érvünk van!

Majdnem ez az egyetlen ma behozatalra szoruló területünk, ahol minden lehetőségünk megvan arra, hogy szívós munkával a behozatalt 100%-ig kiszoríthassuk.

Az idő rövideje nem engedi meg, hogy itt most részletes programot állítsunk fel, de főbb vonalaiban azért körvonalozhatjuk ezeket a teendőket.

Az első az erdőterületek megfelelő szaporítása.

Minden egyéb indokot mellőzve, csak egy számadatot említek és pedig azt, hogy azokon a homokterületeken, gyenge szántókon, amelyek évente átlagban alig hoznak ma 10 pengőt sem érő 3 q rozst, vagy ma 25—30 pengőt érő 3 q búzát átlagos termés gyanánt, egész biztosan tudnánk évente 4—8 tömör m³ akácot, kb. ugyanannyi fenyőfát, vagy kétszerakkora mennyiségű lágy lombfát termelni, aminek még a mai eladási ára is 60—100 pengő körül mozog és ennek az összegnek legalább 70—80%-a munkabér volna.

Ehhez járul még a hozadék és munka egyenletességének majdnem teljes biztonsága. Az erdőgazdaság 20—100 év átlagtermésének eredményeivel dolgozik s így a jó és rossz termések okozta ingadozást majdnem teljesen ki tudja küszöbölni.

Joggal feltehetjük a kérdést, indokolt-e megmaradnunk annak a termelésénél, aminek az elhelyezése napról-napra nagyobb gondot okoz, vagy térjünk-e át fokozatosan annak a termelésére, amiben hiányunk van, ami további munkaalkalmak megteremtésére nyújt lehetőséget és aminek a beszerzéséért, ha a gazdasági élet csak egy kicsit megjavul, újból véres verítékekkel kiizzadt 100 milliókat kell majd az ellenséges szomszédoknak kifizetni.

A második tennivaló a meglévő erdők javítása és átalakítása, mert mai erdeink átlagos fatermelése alig éri el évenként és holdanként az 1½ m³-t.

Fenyőfélék és gyorsnövésű fánemek telepítése segíthet

rajtunk aránylag rövid idő alatt és ha az összeomlás óta elmúlt 15 esztendő nem veszítettük volna majdnem teljesen el, ma már évente legalább 30—35.000 vagon tűzifát és 8—10.000 vagon gyengébb minőségű műfát tudnánk kitermelni többlet gyanánt s egy évtized múlva már a papírgyártáshoz, bányafa és távíróoszlop céljaira szükséges faanyagok behozatalát is teljesen mellőzni tudnók.

Ne méltóztassanak utópiának gondolni ezeket, de ismerünk a Csonkaország területén már elég sok, a legkülönbözőbb vidékeken megtelepített, azonban sajnálatosan apró területet, amelyeknek a termelési adatai ezeket a számításokat a legteljesebb mértékben igazolják.

A harmadik tennivaló a meglévő és termelhető anyagok feldolgozásának és megfelelő felhasználásának a fejlesztése.

Sok olyan külföldről behozott termékünk van, pl. bányafa, karófélék, az épületfa egy része, stb., amiket más fanemű bel-földi anyaggal, ha nem is teljes mértékben, vagy teljesen ugyanolyan eredménnyel, de pótolni tudnánk s ezzel éppen akkora szolgálatot tennénk a magyar ügynek, mint amikor a gyengébb kalóriájú és más tekintetben is gyengébb minőségű magyar szénnel iparkodunk a külföldi szenet — igen helyesen — kiszorítani.

Sőt, még nagyobb, mert amíg szénkincsünk állandóan apad, anélkül, hogy pótlására csak gondolni is lehetne, fatermelésünket és fakészleteinket a helyes eljárás mellett állandóan és biztosan szaporítani tudnók.

Vagy itt van példának a cellulóze-gyártás, ahol egyik fiatal kollégánk különféle hazai fákból laboratóriumi kísérletek útján vegyileg és szerkezetileg ugyanolyan cellulósét állít elő, mint a külföld a fenyőfélékből, s ma mi még a kísérletek folytatásához szükséges csekély pénzösszeget is alig tudjuk előteremteni.

Évente 10 millió pengő körül fizetünk el külföldi nyersolajért és faszénért a motorokhoz, holott fagázzal, amit hulladékból, vagy kukoricacsutkából is elő tudunk állítani, teljesen pótolni lehetne. Két éve mozgatjuk ezt a kérdést is, de eddig semmi sem történt ebben az irányban.

Ezen a téren tehát igen sok a tennivalónk.

Egy további teendő a magyar fatermelésnek és fűrésziparnak vámmal és egyéb kedvezményekkel való megfelelő védelme.

Szinte hihetetlenül hangzik, hogy akkor, amikor jóformán hiányzó, vagy alig számbavehető mértékben üzött iparágakat a kormányzat vámmal, forgalmiadóval, tarifális intézkedésekkel védett, a virágzó magyar fűrészipart teljesen kiszolgáltatva a sokkal előnyösebb helyzetben lévő azonos külföldi iparnak olyan mértékben, hogy az ma már a békebeli teljesítőképességnek nem egészen 10, de még az 1927—28. éveknek is legfeljebb 25%-a erejéig van foglalkoztatva.

Csodálatos, hogy mikor a magyar termelés négyszer-ötször fizeti meg a 3%-os forgalmiadót és egy szopós malacot, egy tojást, egy deka lisztet, egy kanál vaját, vagy zsírt nem tudunk igen magas vám nélkül kivinni, ezek a termékek nemcsak vám-, de forgalmiadómentesen özönlöttek be hozzánk.

Feltétlenül rendezni kell az erdőgazdasági hitel kérdését is.

Különösen súlyosan érintette az erdőgazdaságot és erdőgazdasági termelést a hitelválság, mert hiszen az erdőgazdaságban fekvő tőkék, bár jövedelmezőségük sokkal biztosabb, aránytalanul kisebb kamatot hoznak, mint bármely más gazdasági ágba befektetett tőkék.

Ezenfelül az erdőgazdasági termelés hosszú időt, átlagban több, mint egy évet vesz igénybe tisztán arra, hogy az előállított nyersterméket a fogyasztóig, vagy feldolgozóig tudja elvinni.

Az az örület, amely a tőke felett rendelkezőket az utolsó évtizedben elfogta, nálunk érezteti tán a legsúlyosabban a maga következményeit.

A tőke megfélemlített az egyedüli erkölcsi és jogi alapról, amelyből kiindulva valamilyen keresetre számíthat.

Maga a tőke munka nélkül még használati értéket, javakat soha nem állított elő, legfeljebb lehetővé tette azt, hogy a munka többet, jobbat, esetleg könnyebben és olcsóbban termeljen. Jogcíme legfeljebb tehát ahhoz lehet, hogy kérje annak a haszontöbbletnek egy részét kamat fejében, amit a munka az ő segítségével elért.

Ezzel szemben a tőke egy évtized óta már nagyobb használati díjat, nagyobb kamatot követel, mint amennyit tisztességes munkával meg lehet keresni még olyan termelő vállalkozásoknál is, ahol a termelvények aránylag kevés megmunkálással, igen rövid idő alatt jutnak el a fogyasztóhoz, ahol tehát a kamat-teher a termelvény értékéhez képest csekély.

Elfeledkezett arról, hogy ezzel a követelésével sajátmagát a tulajdonképeni tőkét, illetőleg annak fedezetét tette kockára, mert mérhetetlenül lecsökkentette a forgalmi értékét azoknak az ingatlanoknak és beruházásoknak, amelyek pedig a majdnem kivétel nélkül követelésekben fekvő tőke fedezetét alkotják,

Ez az általános értékcsökkenés különösen a földnél, s ezzel kapcsolatosan az erdőnél is csak a forgalmi érték csökkenését jelentette, mert hiszen a használati érték állandóan nő.

Ugyanazon a területen ma alig valamivel több munkával sokkal többet és jobbat tudunk produkálni, s egyébként is az erdőállomány az egész világon fogyóban van, holott a szükségletek nem apadnak.

Csak egy példát hozok fel: a papírfogyasztást.

Egy 4 évvel ezelőtt megjelent statisztika szerint a papírfogyasztás évenként és fejenként az amerikai Egyesült-Államokban ötbb mint 120 kilót tett ki, Angliában 70 és 80 kg, Németországban 50 és 60 kg, nálunk pedig 16 és 18 kg között mozgott.

Hová fogunk jutni, ha a mi fogyasztásunk, illetőleg a mi szükségletünk csak a felét is eléri az amerikai szükségletnek.

Az erdőgazdaság beruházásai tehát világviszonylatban is biztos jövő elé nézhetnek, de méginkább nálunk, ahol még a múlt év nyomorúságos viszonyai között is e nemű behozatalunk értéke elérte a 60 millió pengőt, dacára annak, hogy a magyar erdőgazdaság majdnem összes tartalékának feláldozásával több, mint 30 millió pengővel csökkentette magát a tűzifabehozatal!

Ha valahol, úgy ezen a téren található a tőke biztos elhelyezkedést, de csak abban az esetben, ha erkölcsileg is, de a józan ész szerint is tarthatatlan kamatköveteléseit a kereseti lehetőségekhez mért arányban csökkenti.

Az erdőgazdaság hitelképességét és mozgási lehetőségét éppen úgy megköti ez a nem bizalmi, de kamatválság, mint minden más gazdasági ágét, s ennek a kérdésnek a megoldása az egyetlen, amelyik biztos kiinduló pontot jelenthet a jövő gazdasági életére nézve.

És itt még egy sajnálatos visszásságra kell rámutatnom.

Ez pedig a fogyasztói árak túlzott leszorítására való törekvés.

Egyetlen fogyasztó se felejtse el, hogy ő maga is termelő, s hogy az ő munkájának a másik termelő osztály a fogyasztója.

Amikor tehát valamely termék árát az előállítási költségek alá akarja leszorítani, saját fogyasztóját teszi tönkre, saját munkája gyümölcésének az értékesítését is kockáztatja.

Még egy kérdés van, amely az erdőgazdaságot az utolsó idők gazdasági kérdései közül igen erősen érinti és ez a telepítés kérdése.

A birtokelaprózás és telepítés látszólag ellentétben áll az erdőterületek szaporításával, mert hiszen egy-két évtizeddel ezelőtt a telepítést el sem tudták volna képzelni anélkül, hogy ne erdőt irtsanak ki erre a célra, másrésről a konzervatív erdőgazdaság már természeténél fogva is bizonyos birtoknagysághoz van kötve.

Nem jelenti ez azt, hogy ne lehetne ma már kis területeken is célszerű erdőgazdaságot űzni, különösen, ha az jól hozzáférhető; mégis az erdőgazdaság természete megkívánja, hogy annak jelentős része nagyobb kiterjedésű, zárt birtoktestekből alakuljon ki.

Mindez azonban a telepítéssel is jól összeegyeztethető!

Mert mi a telepítés legelső célja?

Földhöz kötni, a haza fogalmához rögzíteni azt, akinek ma vagy semmije sincs, vagy amiye van, az a megélhetéséhez is alig elegendő.

A mult példái azt mutatták, hogy a legmesszebbmenő állami támogatás mellett is válságba jutott minden olyan telepes, akinek a léte tisztán a részére juttatott néhány holdas mezőgazdasági birtok termésétől volt függővé téve.

Mert, ha elő tudta is teremteni a táplálkozásához szüksé-

ges terményeket, nem tudta fedezni készpénzszükségletét, ami nemcsak az egyéb életszükségletek, de a közterhek, a fennálló adósság és tartozékainak fedezésére módot adott volna.

Csak az olyan telepítés fog célhoz vezetni, amelyiknél a létfenntartáshoz szükséges minimális földtulajdonon kívül tudjuk biztosítani azt a munkalehetőséget is, amelyik a telepesek készpénzszükségletét is fedezni tudja, különösen nehéz esztendőben.

Erre pedig az erdőgazdaságnál semmi sem alkalmasabb, mert ez az a termelési ág, ahol minden megmozdulás — az ültetéstől a vágásig és a szállításig — túlnyomó részben olyan kézimunkát igényel, amit géppel végeztetni nem tudunk, de nem is akarunk, s amit a mezőgazdasággal foglalkozó lakosság minden különleges előképzés nélkül igen könnyen el tud sajátítani s amelynek előállított nyerstermékei a többi feldolgozás révén még igen sok ipari munkaalkalmat is teremthetnek a lakosság részére.

Az lesz tehát a helyes telepítési politika, amely nem az erdők pusztítását, hanem — megfordítva — azok szaporítását állítja programja keretébe, mert csak ez tud a telepesnek az ő mezőgazdasági foglalkozásával minden tekintetben összeegyeztethető munkaalkalmat is biztosítani.

Tisztelt Kongresszus!

Azt hiszem, hogy ezzel a szűkreszabott előadással is sikerült rávilágítanom arra, mit jelent az ország gazdasági életében és különösen a nemzeti munka szempontjából az erdőgazdaság megfelelő fejlesztése.

Méltóztassanak ehhez még hozzászámítani azt, hogy a fejlesztéshez szükséges minden eszköz rendelkezésünkre áll, mert hiszen a földterület, a telepítéshez szükséges munkaerő, a telepítéshez szükséges anyagok nálunk már ma is jórészt megvannak, s kisebb részben minden nehézség nélkül előállíthatók.

A nyersanyagtermelés szaporítása további — igen meszesmenő — ipari munkalehetőségeket nyitna meg, és pedig anélkül, hogy nemcsak az anyagbeszerzés, de — amit fontosabbnak tartok — az elhelyezés kérdésében is a külföldre bármilyen kevéssé is rá lennének utalva.

Méltóztassanak elhinni, hogy a mai válságot százszorta könnyebben usznánk meg, ha a gyengébb mezőgazdasági területeken már eddig is fát tudtunk volna termelni, amire magunknak szükségünk van, nem pedig olyan gazdasági terméket, amelyeket a külföld nem akar és nem fog tőlünk átvenni.

A helyes és céltudatos termelési rend is megkívánja, hogy ezen a téren minden lehetőet elkövessünk; mert igaz ugyan, hogy ez a termelés nem nyújt majd egyes exportcégeknek szinte hihetetlenül nagy keresetre lehetőséget, de módot fog nyújtani arra, hogy erőszakkal szűkreszabott határaink között sok — ma kereset és munkanélkül kínlódó — magyar vérünk meg tudja szerezni mindennapi kenyerét, bennünket pedig — úgy vélem — ez az utóbbi cél vezet.

Mindezek alapján a következő Határozati Javaslatot van szerencsém tisztelettel előterjeszteni:

írjon fel a Kongresszus a m. kir. Kormányhoz aziránt, hogy

1. az egész közgazdaságunkra ólomsúllyal nehezedő fabehezatal lehető kiküszöbölése érdekében:

a) az Alföld-fásítás céljaira évről-évre legalább másfél-millió pengőt állítson be a költségvetésbe és a fásítást a lehető legsürgősebben fogatosítsa.

b) Megfelelő olcsó hitelek nyújtásával, a szükséges ültetési anyagnak díjtalanul való kiosztásával, az üzemterv rendelkezések felülvizsgálásával és megfelelő módosításával tegye lehetővé a meglévő magyar erdők megfelelő átalakítását.

c) Az erre a célra szükséges pénzösszeget a külföldről behozott műfatermékek forgalmi adóval és vámmal való megterhelése újtán oly módon biztosítsa, hogy ez a védelem egyúttal a magyar fűrészipar munkáját is tegye lehetővé, s ezt az elhanyagolt iparágat újból talpraállítsa.

2. Rendezze egységesen a hosszú- és rövidlejáratú tartozások kamatterheit és tőketörlesztési részleteit s a rendezés keretében gondoskodjék az erdőgazdasági és fatermelés hitelszükségletének megfelelő biztosításáról.

3. Gondoskodjék a faárak oly értelmű szabályozásáról, amely mellett a termelő erdőgazdaság vagy vállalkozás a maga számadását megtalálhassa.

4. A telepítések során gondoskodjék arról, hogy az új telepítések részben olyan helyen létesüljenek, ahol a közelben fekvő nagyobb kiterjedésű erdők a telepes kiségzisztenciáknak télen át állandó munkát adnak, ahol pedig erdők a közelben nincsenek, ezeknek a megtelepítését is állítsa be a telepítés programjába.

5. Tegyen meg minden szükséges intézkedést abban az irányban, hogy a belföldi fát feldolgozó, vagy felhasználó vállalkozások, vagy hatósági munkálatok elsősorban magyar termelésű, vagy magyar fűrészeken feldolgozott anyagot használjanak és támogassa anyagilag azokat a kísérletezéseket, amelyek a magyar termelésű anyagoknak tökéletesebb ipari feldolgozására (cellulóze-gyártás, motortüzelés, stb.) irányulnak.

